

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis Pœnitentiæ & Extremæ Unctionis;
necnon varia summorum Pontificum Decreta, contra Moralis corruptæ
propositiones, & alia

Genet, François

Parisiis, 1703

Q. 14. Ille qui post Confessionem peccatorum suorum parvam aut nullam
in se emendationem agnoscit, debet-ne se securum credere in
conscientia, quia de illis habuit absolutionem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40817

per mezzo di quella rappresentandosi inanzi a gli occhi tutta la vita passata, si convertano con maggior fervore a Dio, e sodisfacciano con questa a tutti gli difetti che fossero intervenuti nelle Confessioni passate.

Quaest. 13. Quomodo se gerere debet Confessarius, cum deprehendit, aut noverit Poenitenti accidisse in Confessionibus praeteritis aliquem Casum qui eas nullas reddiderit?

Resp. Debet eum inducere ad faciendam Confessionem generalem, quo unico medio reparare poterit Confessiones praecedentes; Et quare, ut prosequitur S. Carolus loco citato, saepe negligentissimi sunt homines in Confessionibus ut par est faciendis, praesertim ii qui sine ullo timore Dei vivunt, & exiguam sive propemodum nullam animae suae curam habent, adeo ut consuetudine quadam ducti, confiteantur potius, quam certam cognitionem peccatorum, & vero emendationis desiderio: ac tandem ob magnam utilitatem quae ex generali Confessione nascitur, praesertim cum veram emendationem vitae praeteritae intendunt, seque ad Deum convertunt; Confessarii opportuno tempore & loco poenitentes suos hortari debent, eorum spectata conditione, ut eam faciant, ut hoc modo praeteritam vitae rationem recogitando, ad Deum cum majori fervore convertantur, ac sic defectus reparent praecedentium Confessionum. Haec sancti Caroli Instructiones de novo editae sunt anno 1700. Romae jussu Innocentii Papae XII.

Quaest. 14. Ille qui post Confessionem peccatorum suorum, parvam aut nullam in se emendationem agnoscit, debet-ne se securum credere in conscientia, quia de illis habuit absolutionem?

Resp. S. Augustinus admonet peccatores his verbis: *Ne securus sis, cum confessus fueris*

S. Aug. Serm.
in Psal. 37.

De Sacramento Pœnit. Cap. VI. 79

peccatum ; tanquam semper preparatus ad confitendum & committendum. Et idem S. Doctor alibi dicit : *Quid prodest , ô pœnitentes , quia humiliamini , si non mutamini ?*

S. Aug. lib.
50. Homil.
Hom. 49. c. 6.

Parum in iudicio proderit dicere te putasse rectâ viâ ambulare , teque invenisse Confessarios , qui infirmitati obsecundantes , & cupiditati condescendentes , te securum in conscientia super illorum assertione esse posse dixerunt : Procurator hanc securitatem dedit ; sed , ut ait S. Augustinus : *Ecce dat tibi securitatem Procurator , quid tibi prodest , si paterfamilias non acceptet ? Procurator sum , servus sum ; vis dicam tibi , vive quomodo vis , Dominus te non perdet . Securitatem tibi Procurator dedit , nihil valet securitas Procuratoris . Utinam tibi Dominus securitatem daret , & ego te sollicitum facerem : Domini enim securitas valet , etiamsi nolim ; mea verò nihil valet , si ille noluerit . Quæ est autem securitas , Fratres , vel mea vel vestra , nisi ut Domini iussa intentè diligenterque audiamus , & promissa fideliter expectemus .*

S. August.
Homil. 12.

Cùm præsertim Christus Dominus sic nos admoneat in Evangelio : *Cæcus autem si cæco ducatum præbet , ambo in foveam cadunt .*

Matth. cap.
15.

Sacerdos , inquit Divus Thomas , operatur in usu Clavium , sicut instrumentum & minister Dei , nullum autem instrumentum habet efficacem actum , nisi secundùm quod movetur à principali agente : & ideo dicit Dionysius in fine Ecclesiasticæ Hierarchiæ , quod Sacerdotibus utendum est virtutibus Hierarchicis , quomodo divinitas eos moverit . Unde si quis præter illum motum divinum , uti sua potestate præsumeret , non consequeretur effectum .

S. Tho. in
supplem.
p. 3. q. 18.
art. 4.

Et consequenter , ex Divo Thoma , quoties

nullum aut parvum emendationis fructum in Pœnitente reperimus, magnum est fundamentum dubitandi, quod invalidè acceperit absolutionem: quia, ut ait Apostolus, *Qua secundum Deum est tristitia, Pœnitentiam in salutem stabilem operatur*: Et ordinariè loquendo non nisi per illam emendationem, quæ per longum tempus durat, potest cognosci vera contritio, & distingui ab illa quæ falsa est, & solùm apparens.

Epist. 2. ad
Corinth. cap.
7. v. 10.

Cardinalis
Denoff, in
Instruct. Pa-
torali. p. 178.

I santi Pa-
dri non cõ-
renti di di-
re, che la
penitenza
senza eme-
dazione è
vana e frul-
tratoria,
del che i lo-
ro libri sono
pieni, hanno
di piu af-
fermato, che
simil peni-
tenza rende
i peccatori
piu imbrat-
rati: *Qui
plangit pecca-
tum, dice S.
Isidoro, &
iterum admit-
tit peccatum,
quasi si quis
lavet laterem
crudum, quia
quanto magis
eluerit, tanto
magis lutum
facit* il che
aviene ap-

Sed non solùm tales Confessiones sine emendatione inutiles sunt, sed etiam, ut optimè observat Cardinalis Denoff, *Praterquam quod sancti Patres asserunt, Pœnitentiam sine emendatione, vanam esse & frustratoriam, ut videre est in illorum operibus, quæ tali doctrinâ quasi plena videntur; affirmant etiam, similem Pœnitentiam hominem sordidiorum reddere: Qui plangit peccatum, inquit sanctus Isidorus, & iterum admittit peccatum, quasi si quis lavet laterem crudum; quia quanto magis laverit, tanto magis lutum facit. Id omninò accidit illis qui post peccatum ad Confessionem veniunt, & post Confessionem ad peccatum redeunt: cumulantes hoc modo mensuram aliorum peccatorum, super additis sacrilegiis; & ita illorum conscientia semper sordidiores fiunt.*

Ejusdem sententiæ est S. Gregorius, asserens quod *Qui admissum plangit, nec tamen deserit, pœna graviori se subjicit; quia ipsam quam flendo potuit impetrare veniam contemnit, & quasi in lutosa aqua semetipsum volvit; quia dum fletibus suis vita munditiam subtrahit, ante Dei oculos sordidas ipsas etiam lachrymas facit.*

Sed S. Augustinus mirabili planè modo miseriam illorum exponit, qui in Pœnitentiæ

De Sacramento Pœnit. Cap. VI. 81

Tribunali aliquod externum conversionis signum dant, nec tamen mores emendant: *Pœctora vestra tundere*, ait S. Doctor, & *hac eadem facere, nihil aliud est, quàm peccata pavimentare*. Quia scilicet peccatores, dum ante Confessionem scrupulis, & conscientiæ remorsibus à peccatis provenientius agitantur, videntur incedere velut super lapidibus, confuso planè modo, & absque ordine collocatis, qui lapides dum pedes offendunt, & vulnerant, aliquem dolorem, & sensum infidem causant; sed post peccatorum Confessionem & nescio quod externum doloris signum datum, de illis non ampliùs cogitant; quia scilicet, juxta sancti Augustini mentem, de peccatis, seu lapidibus antea non ordinatis, planum pavimentum factum est, quod nullam ampliùs molestiam causat.

punto a quei che dal peccato vanno alla Confessione, e dalla Confessione ritornano di bel nuovo al peccato, cumulando in tal modo la misura d'altri loro peccati, con i sacrilegii; con che diventano le loro coscienze sempre piu fangose. Del medesimo sentimento è S.

Gregorio, afferendo che chi piange i peccati, e non gli abbandona, diventa piu reo; perche essendo stato favorito da Dio sin del dono delle lagrime per fare la penitenza, e non essendosene prevalso per farla effettivamente, merita maggiore castigo: *Qui admissum plangit*, dice il Santo, *ne tamen deserit, pœne gravioris culpa e subjiçit, quia & ipsam quam si nullo potuit impetrare veniam commisit*. E S. Agostino mirabilmente spiega l'infelicità di quei che nel tribunale della penitenza danno qualche segno esterno del pentimento, senza emendare i costumi: *Pœctora vestra*, dice egli Serm. 28. *tundere, & hac eadem facere nihil aliud est quam peccata pavimentare*. Imperciocche i peccatori provando prima della Confessione de scrupoli e de rimorsi di coscienza cagionati da i peccati, caminano come sopra delle pietre messe confusamente e senza ordine, le quali con offendere i piedi producono in essi sentimento; mà doppo essersene confessati e datone qualche segno esteriore di dolore, non vi pensano piu, per haverne fatta, secondo il pensiero del Santo, una lastricata ben unita, che non dà piu loro alcun fastidio.